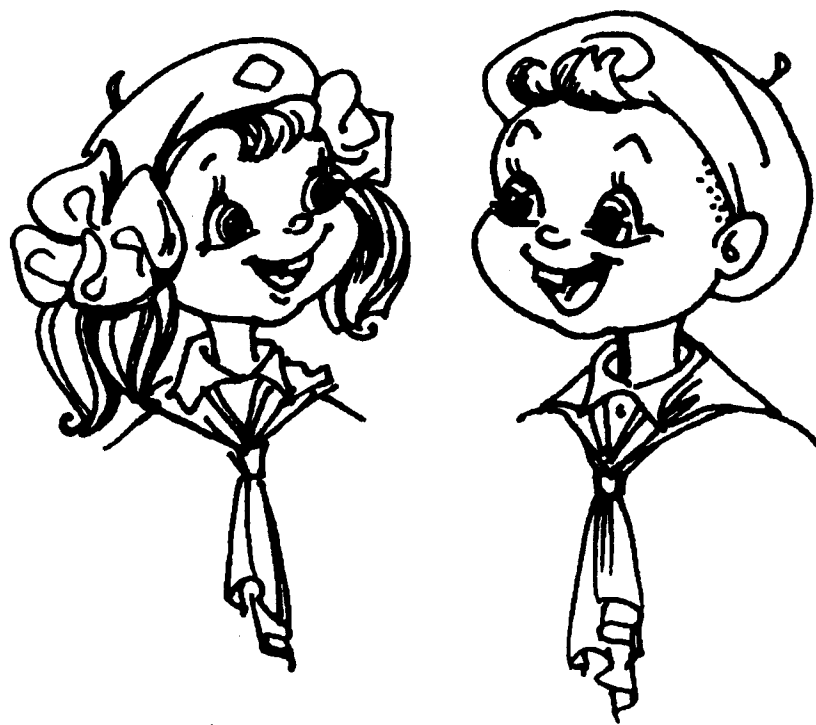

БІБЛІОТЕКА ВОР ч.36

НОВАЦЬКІ ТАНКИ

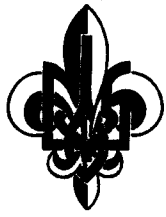
(СПІВОГРИ)

Львів

2003

Дембур

КОНФЕРЕНЦІЯ
Українських Пластових Організацій
Австралія – Аргентина – Велика Британія – ЗСА – Канада – Німеччина
Польща – УКРАЇНА – Словаччина

Головна Пластова Булава
Орлиний Круг

Випуск ч. 36:
Новацькі танки (Співогри)

Редагує колегія:
Технічний редактор — Сірий Орел Орест Гаврилюк

Відбито рівночасно у Львові накладом 200 прим і в Денбурі — 150 прим.

Всі права застережені.
Copyright by Plast Conference, Inc.

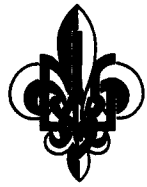
АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:
DENYS BEDNARSKY
5939 ROUTE 44/55
KERHONKSON, NY 12446-3438
U.S.A.

ФУНДАТОРИ «ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ»

Родина і приятелі св.п.бр. Славка Кравса
КМП «Сокіл»
20 курінь УПС «Орден Хрестоносців»
Ватага Бурлаків
Сірі Орли Людмила й Петро Дармограї
Загін «Червона Калина»
2 курінь УПС «Ті, що Греблі Рвуть»
Сірий Орел Тарас Когут
Великий Пл. Курінь «Хмельниченки»
Пл. сен. В. і Д. Гойдиші
Крайова Пластова Старшина США
Пластова Станиця Чікаґо
Сірі Орли Орест і Аня Гаврилюки

Головна Пластова Булава
20 курінь УСП «Лісові Мавки»
Пластова Станиця Нью-Йорк
101 РОВ «Квітка Щастя», 1991
28 курінь УПС «Верховинки»
10 курінь УПС «Чорноморці»
Пластова Станиця Торонто
Пластове Видавництво, Торонто
Крайова Пл. Старшина Канади
Сіра Орлиця Стаха Гойдиш
3 курінь УПС «Лісові Чорти»
Пластова Станиця Філядельфія
31 курінь УПС «Вовкулаки»

ХТО НАСТУПНИЙ?

Вогонь Орлиної Ради

Дорогі братчики й сестрички!

Оцей збірник, що його тримаєте в руках, — вислід спільної праці багатьох новацьких виховників. В різні роки різні люди придумували, складали, випробовували, збирали й ховали для майбутнього вжитку новацькі танки. Сьогодні вже й неможливо устійнити всіх, хто приклав свою частку до цієї праці. Тому, щоб не чинити нікому кривди, дорогою винятку, публікуємо цей випуск «Бібліотеки ВОР» без імені (імен) автора.

Сподіваємося, що поданий тут матеріал стане вам у пригоді на сходинах роїв, збірках гнізд, новацьких вогниках і в новацьких таборах. Будьмо свідомі також, що в народі побутує багато інших подібних ігор зі співом. Використовуймо їх, коли вони підходять до нашої програми. Будемо вдячні, якщо надсилатимете нам такі танки разом з вашими заввагами: що виходить, а що ні, що потрібно поправити, змінити, додати?

Видавництво «Вогонь Орлиної Ради»

Новацький танок

Новацький танок — це гра разом зі співом (співогра), в якій діти під звук пісні виконують відповідні рухи. Найчастіше ці рухи є представленням дії, про яку говорять слова пісні.

Кожному з нас відомі такі співогри, як «Царівна», «Подоляночка», «Вію вінець» та інші. Діти новацького віку залюбки проводять того роду забави. Дитина — це природний актор, який любить наслідувати. У своїх забавах діти відтворюють життєві ситуації так, як вони їх уявляють (забави в ковбоїв, у школу і т.п.). При цьому дитина уявляє себе на місці улюбленого героя (ідентифікація). Це є виявом природного потягу до вирізнення себе в очах своїх ровесників.

Замилування дітей до наслідування життєвих ситуацій використовуємо для наших виховних цілей. Поминаючи виховне значення співдії з рештою членів гурту у відтворюванні тих чи інших рухів, наслідування (драматизація) вишколює бистроту ума, відвагу виступати перед іншими, вміння забавити себе й інших, ініціативу і таке інше. Важливим для нас фактором є сприяння фізичному розвитку дитини через повторне правильне виконання добре підібраних рухів.

Новацький танок, даючи можливість вияву елементарних драматичних здібностей, є ще й підготовкою до другого важливого виховного засобу в нашій програмі, яким є самодіяльна гра (інсценізація казок, розповідей і т.п.). Часто чуємо нарікання виховників, що їм намічена інсценізація «не виходить». Найчастішою причиною того є невідповідні діти, які не вміють бавитися, які не навчилися виявляти своє «я» в гурті. Дітям треба дати нагоду виявити себе перед своїми ровесниками. Діти, що мають можливість самопевно розвинути свої, зокрема драматичні, здібності шляхом ігор, пісень, танків, назагал спроможні успішно включитися в інсценізацію тої чи іншої казки.

Прикладом новацького танку може послужити «Вітряк». До тексту діти виконують відповідні рухи:

Ой у полі на горбочку, на горбочку
Стоїть чудо на кілочку, на кілочку.
Люди чудо змайстрували,
Вітряком його назвали.

Діти стають по двоє одне до одного плечима.
Підносять праві руки боком угору.

Буйний вітер повіває, повіває,
Чудо крилами махає, гей махає.
І киває, і махає,
Наче всіх людей скликає.

До такту вимахують руками напереміну, раз
права вгору, а раз ліва.

Звозять в міхах зерно люди, зерно люди
І складають коло чуда, коло чуда.
Буде чудові робота,
Буде цілий день молоти.

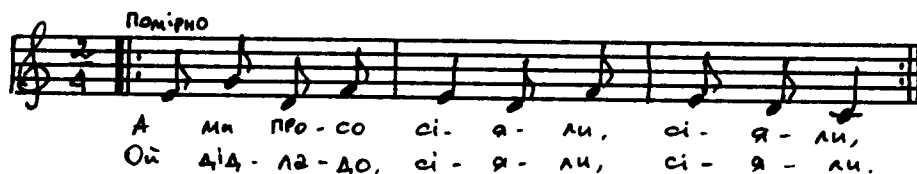
Діти йдуть в коло так, ніби несуть повні міхи
збіжжя до млина в одну сторону. А опісля
йдуть в другу, з повними міхами муки.

Чудо-диво зерно меле, зерно меле,
Сипле в міхи муку білу, муку білу,
Буде дітям хліб печений
І галушечки варені.

Стають знов вітряками і мелють зерно.

А ми просо сіяли

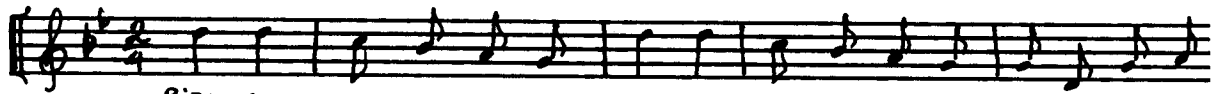
А ми просо сіяли, сіяли,
Ой, дід-ладо, сіяли, сіяли.
А ми просо витопчем, витопчем.
Ой, дід-ладо, витопчем, витопчем.
Та чим же вам витоптять, витоптять,
Ой, дід-ладо, витоптять, витоптять,
А ми коні випустим, випустим,
Ой, дід-ладо, випустим, випустим,
А ми коні переймем, переймем.
Ой, дід-ладо, переймем, переймем.
Та чим же вам перейнять, перейнять,
Ой, дід-ладо, перейнять, перейнять.
Ми шовковим поводом, поводом,
Ой, дід-ладо, поводом, поводом.
А ми коні викупим, викупим,
Ой, дід-ладо, викупим, викупим.
Та чим же вам викупить, викупить?
Ой, дід-ладо, викупить, викупить.
А ми дамо сто рублів, сто рублів,
Ой, дід-ладо, сто рублів, сто рублів.
Не треба нам тисячі, тисячі!
Ой, дід-ладо, тисячі, тисячі.
А ми дамо дівчину, дівчину,
Ой, дід-ладо, дівчину, дівчину.
Ми дівчину візьмемо, візьмемо,
Ой, дід-ладо, візьмемо, візьмемо.

Ця пісня є своєрідним діалогом. Учасники діляться на дві групи, які переспівуються між собою. Гурти стоять лавами, тримаючись за руки, один напроти одного на відстані приблизно десять кроків. Перша лава, заспівуючи, робить три кроки вперед і три кроки назад у такт першого рядка, так само — другого. Коли закінчує співати, зупиняється на попередньому місці. Їй відповідає друга лава, таким саме чином пританцювуючи в такт пісні. В кінці перша лава, заспівавши свій куплет, біжить «брати» дівчину, а друга лава міцно тримається за руки, щоб нікого не відпустити. Потім лави міняються ролями, і гра продовжується.

Аркан

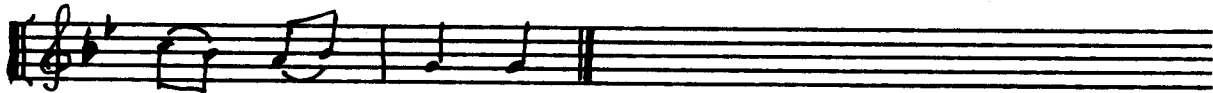
Жваво

Візь-ме - мось за ру - ки, пі - де - мо на лу - ки, де шовко ві

тра - ви, там бу - де за - ба - ва, там, де сон - це сві - тить

вже від ран - ку.

Візьмемось за руки,
Підемо на луки,
Де шовкові трави,
Там буде забава.
Там, де сонце світить
Вже від ранку.

Весело гуляти
Разом новачатам,
Пісенька несеться,
Стежечка нам в'ється
Поміж деревами
На полянку.

Пролетів метелик,
Забринів десь джмелик,
Почали пташата
Любо щебетати,
Сірий зайчик скочив —
Та й у ямку.

Не бійся, маленький,
Не бійся, сіренький,
Вилази із ями,
Разом з новаками,
Ходи з нами гратись
У хованку.

Бузько і жабка

По бо-ло-ті, там, де став ска-че жабка се-ред трав.

Гоп, гоп, гоп, гоп, ска-че жабка се-ред трав.

По болоті, там, де став
Скаче жабка серед трав.
Гоп, гоп, гоп, гоп!
Скаче жабка серед трав.

Летить бузько понад став,
Уздрів жабку серед трав.
Кле, кле, кле, кле!
Уздрів жабку серед трав.

Ой, ти жабко, не жартуй,
Вже свій похорон готуй.
Бім, бім, бім, бім!
Вже свій похорон готуй.

Але жабка не дурна,
Скаче в воду й порина.
Мик, мик, мик, мик.
Скаче в воду й порина!

Гордий бузько підбіга,
Але жабки вже нема!
Ой, ой, ой, ой.
Але жабки вже нема.

Діти ходять по колу одне за одним. При словах «гоп-гоп» підскакують легко вперед. При словах «летить бузько» рухають руками, наче крильцями. На «кле-кле» кивають головами назад і вперед, наслідуючи бузька. На словах «бім-бім» рухають руками, наче б дзвонили (потягали дзвони за шнури). При словах «мик-мик» руками і цілим тілом покручують то вправо, то вліво (рух, подібний до кошеняти). До слів «бузько підбіга» підбігають, на «ой-ой» — хапаються двома руками за голову і кивають в один і другий бік на знак смутку бузька.

Вітряк

Жваво

Ой, у по-лі, на гор-бочку, на гор-бочку, сто-їть чу-до

на кі-лочку, на кі-лочку. Лю-ди чу-до змайстрували, Віт-ря-ком йо-

го на-зва-ли. -го на-зва-ли.

Ой у полі на горбочку, на горбочку
Стоїть чудо на кілочку, на кілочку.
Люди чудо змайстрували,
Вітряком його назвали.

Буйний вітер повіває, повіває,
Чудо крилами махає, гей махає.
І киває, і махає,
Наче всіх людей скликає.

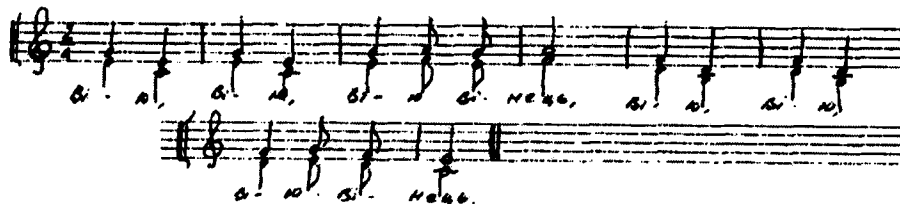
Звозять в міхах зерно люди, зерно люди
І складають коло чуда, коло чуда.
Буде чудові робота,
Буде цілий день молоти.

Чудо-диво зерно меле, зерно меле,
Сипле в міхи муку білу, муку білу,
Буде дітям хліб печений
І галушечки варені.

До слів першого і другого куплету діти стають по двоє одне до одного плечима. Підносять праві руки боком угору. До такту вимахують руками напереміну: раз права вгору, а раз ліва.

До слів третього куплету йдуть в коло так, ніби несуть повні міхи збіжжя до млина в одну сторону. А опісля йдуть в другу, з повними міхами муки. До слів останнього куплету стають знов вітряками і мелють зерно.

Вію вінець

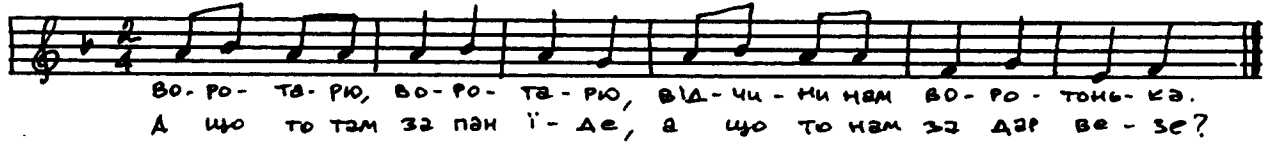
Вію, вію, вію вінець,
Вію, вію, вію вінець.

Діти йдуть гусаком, тримаючись за руки і завиваються навколо першої дитини. Коли вже всі закрутилися, тоді розвиваються, співаючи:

Розвію, розвію, розвію вінець,
Розвію, розвію, розвію вінець,

Воротар

Двох дітей обирають на воротаря. Вони стають поруч і тримаються за руки. Всі інші стають гусаком перед воротами. Руки кладуть на рамена попередньої дитини. Діти, що стоять гусаком, співають:

Воротарю! Воротарю!
Відчини нам воротонька.

Воротар:
А що то за пан їде?
А що нам за дар везе?

Всі:
Золотії зернятонька
І хороші дівчатонька.

Воротар:
Ми золота не беремо,
За дівчатка дякуємо.

На слова «за дівчатка дякуємо» ворота відчиняються (воротарі підносять руки вгору), а всі інші перебігають через ворота. Останню дитину воротар затримує і ставить справа від воріт. Ворота знову закриваються. Гра продовжується. Діти в гусаку оббігають луком та стають знов перед ворітьми. За кожним разом одна дитина залишається при воротах, аж поки в гусаку залишиться тільки двоє. Ці двоє стають воротами.

Горобейко

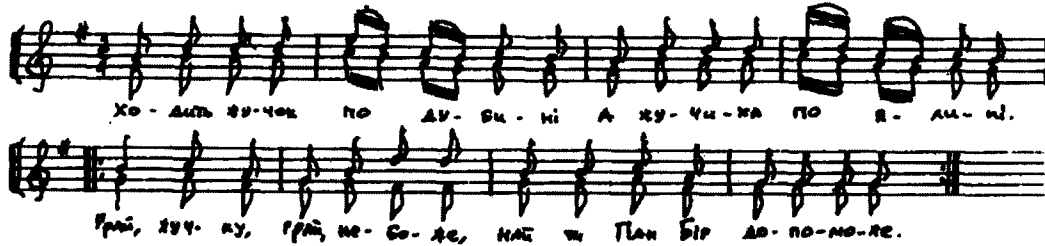
Дівчатка беруться за руки і співають:

А в горобейка
Жінка маленька:
Сидить на кілочку,
Пряде на сорочку.
Що виведе нитку —
Горобцю на свитку.
Остануться кінці —
Горобцю на штанці.
Остануться торочки —
Горобцю на сорочки.

Під час співу дві крайні дівчинки підіймають руки і пропускають попід ними всіх інших.

Жучок

Ходить жучок по дубині,
А жучиха по ялині.

Грай, жучку, грай, небоже,
Най нам Пан Біг допоможе!

На жучкові черевички,
А сам жучок невеличкий.

Грай, жучку, грай, небоже,
Най нам Пан Біг допоможе!

На жучкові жупанчина,
Бо сам жучок, як дитина.

Грай, жучку, грай, небоже,
Най нам Пан Біг допоможе!

На жучкові жупан ясний,
А сам жучок дуже красний.

Діти стоять в ряд, парами, лицем звернені одне до одного, тримаються за руки. Найменша дитина (жучок) ходить у них по руках. Кожна пара має перейти попід руки (через «тунель») допереду, як тільки жук перейде по руках.

Заїнько

Жваво

Ой, за-їнь-ку, за го-ло-вонь-ку. А-ні то-бі, за-їнь-ку,
Ви-ско-чи-ти, А-ні то-бі, за-їнь-ку, Ви-гля-ну-ти.

Ой заїньку, за головоньку,
Ані тобі, заїньку, вискочити,
Ані тобі, заїньку, виглянути.

Ой, заїньку, за підбоченьки,
Ані тобі, заїньку, вискочити,
Ані тобі, заїньку, виглянути.

Ой, заїньку, за підколінце,
Ані тобі, заїньку, вискочити,
Ані тобі, заїньку, виглянути.

Ой, заїньку, за під'ятоньки,
Ані тобі, заїньку, вискочити,
Ані тобі, заїньку, виглянути.

Ой, заїньку, обернися,
Котру любиш,
З тою обкрутися.

Дівчатка розривають коло, беруться за рамена і творять півколо. Зайчик залишається посередині цього півкола. На слова «заїньку, за головоньку» зайчик кладе руку за голову. На слова «ані тобі, заїньку, вискочити» іде вправо, всі дівчатка також посуваються вправо, щоб зайчик не вискочив. На слова «ані тобі, заїньку, виглянути» зайчик робить те саме, дівчатка йдуть в ліву сторону. Це повторюється після кожного куплету. До дальших слів зайчик кладе руку на стегна, хапає себе за коліно і до такту скаче на одній нозі раз уліво, раз управо. Опісля бере себе за п'яту і також скаче на одній нозі. На закінчення обертається лицем до дівчаток, вибирає одну з них і обкручується голубчиком. Та, котру зайчик вибрав, стає на його місце.

Занадився журавель

За - на - див - ся жу - ра - вель, жу - ра - вель ся - кий - та - кий ви - сту - па - є,
До ба - биних ко - но - пель, ко - но - пель. Ко - но - пель - ку все щипа - є

ко - но - пель - ку все щипа - є.

Занадився журавель, журавель
До бабиних конопель, конопель.
Сякий-такий виступає,
Конопельку все щипає.

Оце ж тобі журавель, журавель!
Не літай до конопель, конопель!
Сякий-такий виступає,
Конопельку все щипає.

Щоб ти більше не літав, не літав,
Конопельки не щипав, не щипав.
Сякий-такий виступає,
Конопельку все щипає.

Діти стоять в колі, побравшись за руки, а одна — ходячи то в один, то в другий бік, і співають.

Засмучений зайчик

Помірно

Чо-го, зайчи-ку, си-диш, за-сму-тив-ши-сь, і мов-чиш?

Зай-чик скік, зай-чик скік! Зай-чик скік,скік,скік,скік,скік!

Чого, зайчику, сидиш,
Засмутившись, і мовчиш?
Зайчик скік, зайчик скік!
Зайчик скік, скік, скік, скік, скік!

Діти стають у коло і співають. Той, що посередині — Зайчик. На слова «зайчик скік» він схоплюється і, стрибаючи на одній нозі, ловить котрогось із дітей. Впійманий стає Зайчиком.

Коминярчик

Соло

Гей, па-но-ве, слу-хайте, що ска-жу: Ми бу-де-мо

Гуртом

з цих ха-ток ви-мі-та-ти сад-жу, сад-жу. Доб-ре, Доб-ре,

Доб-ре, па-не наш. Доб-ре, Доб-ре, Доб-ре, па-не наш.

Майстер (соло):

Гей, панове, слухайте, що скажу:
Ми будемо з цих хаток (2)
Вимітати саджу.

Коминярчики (гуртом):

Добре, добре, добре, пане наш.
Добре, добре, добре, майстре наш.

Коминярчик з мене є моторний,
Подивіться, люди добрі, (2)
Який же я чорний.

Правда, правда, правда, пане наш.
Правда, правда, правда, майстре наш.

Комин чищу, комин вимітаю,
Замість саджу вигортати, (2)
То я загортаю.

Славно, славно, славно, пане наш,
Славно, славно, славно, майстре наш,

Господині:

Гей, панове, всі ви там до купи,
Перестаньте, бо та саджа (2)
Летить нам до зупи.
Злазьте, злазьте, злазьте, але вже,
Злазьте, злазьте, злазьте, але вже!

Коминярчики:

На горі, то ми тут є панами,
Не будемо говорити (2)
З жодними бабами!

Господині:

Злазьте, злазьте, злазьте, але вже,
Злазьте, злазьте, злазьте, але вже!
(стягають коминярчиків за вуха вниз).

Коминярчики:

Ой, простіть нам, пані господині,
Не поліземо вже більше (2)
На ваш дах віднині.

Ой, простіть нам цей останній раз,
Ой, простіть нам цей останній раз.

Кожна з вас є мила і кохана,
Ми будемо приходити (2)
Тут до вас щорана.

Ой, простіть нам цей останній раз,
Ой, простіть нам цей останній раз.

Коминярчики буцім стараються перепросити господиньок і легенько глядять їх по обличчі, смакуючи чорною саджею.

Кривулька

Ми кри - во - му тан - цю , ми кри - во - му тан - цю
не ви - ве - де - мо кін - ця .

The image shows a musical score for the song 'Кривулька'. It consists of two systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment line (bass clef). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The lyrics are written below the notes.

Ми кривому танцю (2)

Не виведем кінцю.

Дівки, молодиці (2)

Терем будували,

Терем будували, (2)

Вікон не виймали,

Щоби не вилітав (2)

Сивий соколонько,

Щоби не виносив (2)

Дівочої краси.

Бо дівоча краса (2)

У пиві купалась,

У пиві купалась, (2)

У меді вмивалась.

Діти тримаються за руки і ведуть кривий танок, співаючи.

Мак

Жваво

Со-ло-ві-єч-ку, пташ-ку, пташку, чи бу-вав же ти в на-шім сад-ку,

Ой ви-дав же ти, як сі-ють мак? Ой то так сі-ють мак, Ой то так сі-ють мак.

Соловієчку, пташку, пташку,
Чи бував же ти в нашім садку?
Чи видав ти, як сіють мак?
Ой то так сіють мак. (2)

При співанні останнього рядка діти виконують рух рукою, немов би сіяли мак.

Соловієчку, пташку, пташку,
Чи бував же ти в нашім садку?
Чи видав ти, як росте мак?
Ой то так росте мак. (2)

Діти сягають землі руками й випростовуються, підносячи руки.

Соловієчку, пташку, пташку,
Чи бував же ти в нашім садку?
Чи видав ти, як полють мак?
Ой то так полють мак. (2)

Руки руками від землі вбік, неначе щось виривають і викидають.

Соловієчку, пташку, пташку,
Чи бував же ти в нашім садку?
Чи видав ти, як цвіте мак?
Ой то так цвіте мак. (2)

Діти підносять руки вгору, укладають, немов пуп'янки, й показують, як мак розквітає.

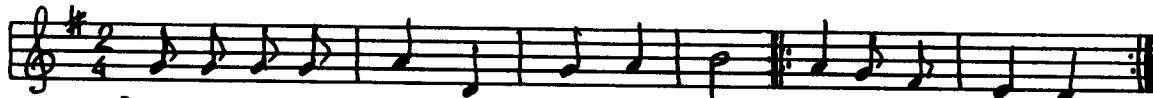
Соловієчку, пташку, пташку,
Чи бував же ти в нашім садку?
Чи видав ти, як ріжуть мак?
Ой то так ріжуть мак. (2)

Діти показують, як вони рвуть мак: лівою рукою ніби тримають стебло у верхній частині, правою стинають.

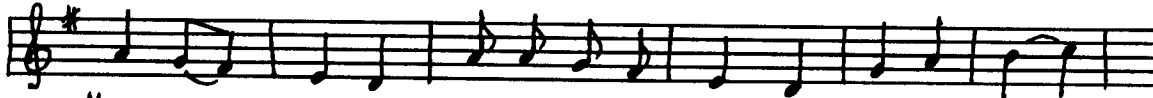
Соловієчку, пташку, пташку,
Чи бував же ти в нашім садку?
Чи видав ти, як їдять мак?
Ой то так їдять мак. (2)

Ліва рука (п'ястук) — це маківка, а правою легкими ударами витрясають мак із маківки до рота.

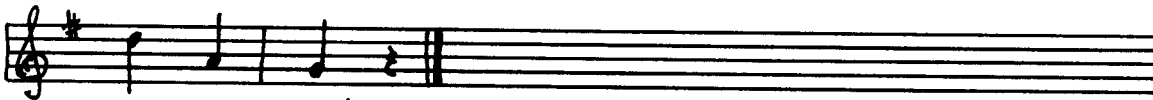
Мишка і котик

Ой до но-ри, миш-ко, до но-ри, Чор-ний ко-то-чок
Та до зо-ло-то-ї ко-мо-ри. Миш-ки не зло-вить,

Миш-ка в дір-ку, в зо-ло-ту ко-мір-ку, до но-ри,

до но-ри!

Ой до нори, мишко, до нори,
Та до золотої комори!
Чорний коточок мишку не зловить,
Мишка в дірку, в золоту комірку,
До нори, до нори!

Діти стоять колом, побравшись за руки, Мишка — посередині, за межами кола — Кіт. Призначається двоє дітей, які відчинять для Кота «ворота», через які він може вільно бігати. Для Мишки відчинені всі інші «ворота».

Під звуки пісні Кіт намагається спіймати Мишку, то вбігаючи до кола, то вибігаючи. Якщо Кіт спіймав Мишку, обирають нову пару, і гра продовжується.

Якщо Кіт довго не може зловити Мишку, то перед ним повинні всюди відчинятися «ворота», але тоді він має право бігати лише тією дорогою, якою бігла Мишка.

Овес

ШВИАКО

Ой по-сі-ю о-вес та й до зер-на у-весь.
до зер-на, до зер-на, до зер-на у-весь.
до зер-на, до зер-на, до зер-на у-весь.

Ой посію овес
Та й до зерна увесь.
До зерна, до зерна,
До зерна увесь.

Поскороджу овес
Та й до зерна увесь.
До зерна, до зерна,
До зерна увесь.

Покошу я овес
Та й до зерна увесь.
До зерна, до зерна,
До зерна увесь.

Пов'яжу я овес
Та й до зерна увесь.
До зерна, до зерна,
До зерна увесь.

Діти, ходячи по колу, співають. Той, що посередині, відтворює слова пісні.

Огірочки

Повільно

Ой вий-те-ся, о-гі-роч-ки, та в зе-ле-ні пу-
п'я-ноч-ки. Грай, жуч-ку, грай. Тут то-бі край!

Діти беруться за руки, витягуються в одну лінію. Передні завертаються до задніх, ніби в'ються. Двоє останніх піднімають угору руки, а всі проходять по під руками, співаючи:

Ой вийтеся, огірочки,
Та в зелені пуп'яночки.
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.

Ходить жучок по дубині,
А жучиха по ялині.
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.

Дайте, хлопці, околота,
Візьмем жучка до болота.
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.

Жучок плаче на болоті,
Дівки скачуть у золоті.
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.

Ой на горі жито

Польовімено

Ой на го-рі жи-то, си-дить зай-чик,
Він ніж-ка-ми че-бе-ря-є.
Ко-ли б та-кі ніж-ки ма-ла, то я б ни-ми че-бе-ря-ла,
Як той зай-чик, як той зай-чик.

Ой на горі жито, сидить зайчик,
Він ніжками чеберяє.
Коли б такі ніжки мала,
То я б ними чеберяла,
Як той зайчик (2).

Ой на горі гречка, сидить зайчик,
Він ніжками чеберяє.
Коли б такі ніжки мала...

Ой на горі просо, сидить зайчик,
Він ніжками чеберяє.
Коли б такі ніжки мала...

Перепілка

Повільно, жалісно

Ой у пе-ре-піл-ки та го-лів-ка бо-лить.

Тут бу-ла, тут пе-ре-пі-лоч-ка

Тут бу-ла, тут си-зо-кри-ла-я.

Дівчатка стають у коло, одна — посередині, ходять і співають. В кінці пісні Перепілочка намагається вирватись з кола.

Ой у перепілки та голівка болять.
Тут була, тут, перепілочка,
Тут була, тут, сизокрилая.

Ой у перепілки та плечиці болять.
Тут була, тут, перепілочка,
Тут була, тут, сизокрилая.

Ой у перепілки та рученьки болять.
Тут була, тут, перепілочка,
Тут була, тут, сизокрилая.

Ой у перепілки та колінця болять.
Тут була, тут, перепілочка,
Тут була, тут, сизокрилая.

Ой у перепілки та спинонька болять.
Тут була, тут, перепілочка,
Тут була, тут, сизокрилая.

Ой у перепілки та білі ніжки болять.
Тут була, тут, перепілочка,
Тут була, тут, сизокрилая.

Печу, печу хлібчик

Поміркуємо

Пе - чу, пе - чу хліб - чик ді - тям на о - бід - чик, бе - ру, бе - ру

пап - ку, кла - ду на ло - пат - ку, шусть у піч! Шусть!

Печу, печу хлібчик
Дітям на обідчик,
Беру, беру папку,
Кладу на лопатку,
Шусть у піч! Шусть!

Діти стоять у колі. Перед ними — уявна піч, під руками — діжа з тістом, збоку — лопата. За словами «Печу, печу хлібчик дітям на обідчик» імітують замішування тіста; за словами «беру, беру папку» — виймають тісто з діжі, потім — садять на лопатку і вкидають у піч, виступаючи правою ногою вперед.

Подояночка

Пряірно

Десть тут бу-ла по-до-ля-ноч-ка,
Десть тут бу-ла мо-ло-де-сь-ка.

Тут во-на сто-я-ла до зем-лі при-па-ла,
Лич-ка не вмив-ва-ла, бо во-ди не ма-ла.

Десть тут була подоляночка,
Десть тут була молодесенька.
Тут вона стояла, до землі припала,
Личка не вмивала, бо води не мала.

Ой, встань, встань, подоляночко,
Обмий личко, як ту скляночку,
Візьмися за боки, покажи нам скоки,
Підскочи до раю, бери дівча скраю.

Гурт, стоячи колом, співає. Посередині гурта Подоляночка падає, встає, ніби вмивається. На кінець бере іншу дитину, і та стає Подоляночкою. Гра повторюється.

Посаджу я грушечку

По-са-ду я гру-шеч-ку, гай бу-де, гай!
Ніч-ко ж мо-я тем-на-я і ти зо-ре яс-на-я,
Дай, Бо-же, дай! Дай, Бо-же, дай!

Посаджу я грушечку — гай буде, гай!

Нічко ж моя темная і ти, зоре ясная,

Дай, Боже, дай!

Піділлю я грушечку — гай буде, гай!

Нічко ж моя темная...

Росте, росте грушечка — гай буде, гай!

Нічко ж моя темная...

Ой зацвіла грушечка — гай буде, гай!

Нічко ж моя темная...

Ой зродила грушечка — гай буде, гай!

Нічко ж моя темная...

Ой зірву я грушечку — гай буде, гай!

Нічко ж моя темная...

Дам я мамі грушечку — гай буде, гай!

Нічко ж моя темная...

Діти стоять в колі. На слова «посаджу я грушечку» схиляються, ніби садять дерево; на слова «гай буде, гай» підводяться, руки вгору і до такту крутять самими долонями. На останнє слово «гай» кладуть руки на стегна, а на слова «нічко ж моя темная» праву ногу і праву руку виставляють вперед і зразу назад до постави. Те саме роблять лівою рукою і ногою при словах «і ти, зоре ясная». При словах «дай, Боже, дай» підносять руки скосом угору (вперед), долоні звернені вгору, голова і зір піднесені вгору, ніби з молитвою до Бога.

В другому куплеті показують, як підливають грушечку, далі — як росте (присідають і поволеньки встають з руками, випрямленими вперед), як цвіте грушечка (дві долоні, зложені у формі квітки, підносять догори і крутять ними в обидві сторони). «Ой зродила грушечка» — показують правою рукою угору і вскіс (допереду), немов на дерево. Зривають грушечку підскоком, а опісля стають парами, лицем досередини і подають іншому «грушечку». В кожному куплеті рухи до рефрену такі самі, що в першому.

Розлилися води

Не послішаючи

Роз-ли-ли-ся во-ди на три бро-ди.

Гей! Ді-ти кві-ти, вес-на крас-на, зі-ля зе-ле-

нь-ке, ку-ку, ку-ку, ку-ку, ку-ку, ку-ку.

Розлилися води на три броди.
Гей! Діти-квіти,
Весна красна, зілля зелененьке,
Ку-ку, ку-ку, ку-ку, ку-ку, ку-ку!

Що в першому броді зозуленька кує.
Гей! Діти-квіти...

Що в другому броді соловей щебече.
Гей! Діти-квіти...
Тьох-тьох, тьох-тьох...

Що в третьому броді сопілочка грає.
Гей! Діти-квіти...
Ду-ду, ду-ду...

Діти стоять у колі і тримаються за руки. Окремо стоїть Зозуленька, Соловейко і Сопілкар. Перший куплет співають хором. У другому куплеті на слова «Зілля зелененьке» Зозуленька входить на середину кола і співає свої слова (Ку-ку). У третьому те саме робить Соловейко, в четвертому — Сопілкар.

Сінокоси

Музика Б. Кудрика

♩ = 250

В по-не-ді-лок ра-но ко-сив та-то сі-но.
Ко-сив та-то, ко-сив я, ми ко-си-ли о-би-два.
Ко-сив та-то, ко-сив я, ми ко-си-ли о-би-два.

В понеділок рано косив тато сіно —
Косив тато, косив я, ми косили обидва.

А в вівторок рано грабав тато сіно —
Грабав тато, грабав я, ми грабали обидва.

А в середу рано сушив тато сіно —
Сушив тато, сушив я, ми сушили обидва.

А у четвер рано вітрив тато сіно —
Вітрив тато, вітрив я, обертали обидва.

А в п'ятницю рано складав тато сіно —
Складав тато, складав я, ми складали обидва.

А в суботу рано звозив тато сіно —
Звозив тато, звозив я, ми звозили обидва.

А в неділю рано їли коні сіно —
Спочив тато, спочив я, ми спочили обидва.

Діти, що співають цю пісню, роблять при тому відповідні рухи: косять, грабують, сушать і т.д.

Ходить гарбуз

Mірно

Хо - дить гар-буз по го-ро-ду, пи-та-єть-ся сво-го ро-ду:

«Ой чи жи-ві, чи здо-ро-ві всі ро-ди-чі гар-бу-зо-ві?»

Чи здо-ро-ві

Ходить гарбуз по городу, питається своего роду:

Ой, чи живі, чи здорові всі родичі гарбузові? (2)

Обізвалась жовта диня, гарбузова господиня:

Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові. (2)

Обізвались огірочки, гарбузові сини й дочки:

Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові. (2)

Обізвались буряки, гарбузові свояки:

Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові. (2)

Обізвалась бараболя, а за нею і квасоля:

Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові. (2)

Обізвався старий біб: я іздержав увесь рід,

Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові. (2)

Ой ти гарбуз, ти перистий, із чим тебе будем їсти?

Миска пшона, шматок сала — от до мене вся приправа! (2)

Гру проводимо так. Новаки стають в коло, а до середини вибирають одного за гарбуза. Новаки ходять повільно колом в одну сторону, і співають. Гарбуз ходить сам, але в протилежний бік. Всі співають: «Ходить гарбуз по городу, питається своего роду». Гарбуз сам співає: «Ой, чи живі, чи здорові всі родичі гарбузові?» Всі разом повторюють: «Ой, чи живі, чи здорові всі родичі гарбузові?»

Всі: «Обізвалась жовта диня, гарбузова господиня». Хтось з кола виходить, іде до гарбуза, подає йому руку і співає: «Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові». Всі повторюють: «Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові».

Таким самим чином продовжується: виходять огірочки, буряки і всі інші гарбузові родичі. Вони поступово творять, разом із гарбузом, друге, менше коло всередині більшого. За кожним новим виходом обидва кола змінюють напрям руху.

Перед початком гри провідник призначає ролі. Гру можна повторити два-три рази. Виходить дуже весело, якщо дібрати відповідних дітей, які співають свої слова.

Хто з вас бачив

Слова Я. Кузьмова

Хвадо!

Хто з вас ба-чив, як не-раз ві-тер гне тра-вич-

ку? Ой, то так, ой, то так ві-тер

гне тра-вич - ку. - вич- ку.

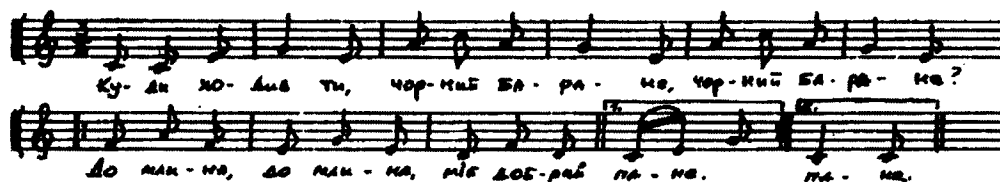
Хто з вас бачив, як нераз
Вітер гне травичку?
Ой то так, ой то так
Вітер гне травичку.

Хто з вас бачив, як нераз
Гнув ще й деревину?
Ой то так, ой то так
Гнув ще й деревину.

Хто з вас бачив, як нераз
Вітер рвав шапчину?
Ой то так, ой то так
Та й поніс шапчину.

До забави діти стають у формі підкови. На слова «хто з вас бачив» правою рукою вказують на своїх товаришок, «як нераз» — те саме лівою рукою. На слова «вітер гнув» підносять руки вгору і, вимахуючи вправо і вліво, наслідують порух трави вітром. В другому куплеті повторюється те саме, тільки на слова «гнув ще й деревину» підносять руки вгору і нахиляються тулубом вправо і вліво. В третьому куплеті повторюється те саме, а при словах «вітер рвав шапчину» руками буцім-то стягують шапчину з голови. При словах «ой то так» дрібними підскоками роблять півоберту на місці, а при словах «та й поніс шапчину» швидким рухом наслідують, як вітер зриває накриття з голови й ніби викидають його геть від себе. По закінченні пісні пускаються ніби навздогін за шапкою — дрібушкою.

Чорний баран

Куди ходив ти, чорний баране? (2 р.)

До млина, до млина,

Мій добрий пане.

Що ти робив там, чорний баране? (2 р.)

Молов пшениченьку,

Мій добрий пане.

А що ти їв там, чорний баране? (2 р.)

Ключочки з мисочки,

Мій добрий пане.

А що ти пив там, чорний баране? (2 р.)

Водичку з кринички,

Мій добрий пане.

А де ти спав там, чорний баране? (2 р.)

На сінці, в соломці,

Мій добрий пане.

Чим тебе били, чорний баране? (2 р.)

То прутиком, то бучком,

Мій добрий пане.

Куди тікав ти, чорний баране? (2 р.)

То сюди, то туди,

Мій добрий пане.

Хто сумує

Хто су-му-є - хай су-му-є, я ве-се-ла все бу-ду.
Тру-ру-ру-ру, ру-ру-ру-ру, я ве-се-ла все бу-ду.
А ве-се-лий все спі-ва-є, я та-кож спі-ва-ти-му.

Хто сумує — хай сумує,
Я весела все буду,
А веселий все співає —
Я також співатиму.

Ля-ля-ля-ля, ля-ля-ля-ля,
Я весела все буду,
А веселий все співає —
Я також співатиму.

Хто сумує — хай сумує,
Я весела все буду,
А веселий в трубку грає —
Я також так гратиму.

Тру-ру-ру-ру, ру-ру-ру-ру,
Я весела все буду,
А веселий в трубку грає —
Я також так гратиму.

Хто сумує — хай сумує,
Я весела все буду,
А веселий все гуляє —
Я також гулятиму.

Раз — уліво, раз — управо,
Я весела все буду,
А веселий все гуляє —
Я також гулятиму.

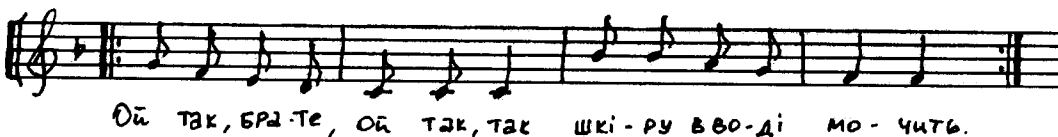
Хто сумує — хай сумує,
Я весела все буду,
А веселий в руки плеще —
Я також плескатиму.

Раз — уліво, раз — управо,
Я весела все буду,
А веселий в руки плеще —
Я також плескатиму.

Діти стають у коло, на крок одне від одного, всі тримаються за руки. В середині кола одна дитина, що показує рухи. При словах «хто сумує — хай сумує, я весела все буду» діти роблять ритмічно кілька кроків вправо, «а веселий все співає — я також співатиму» — кілька кроків уліво, й затримуються на місці. На знак дитини в середині кола кладуть руки на стегна і, стоячи на місці, повертаються раз вліво, раз вправо і співають «ля-ля-ля-ля, ля-ля-ля-ля, я весела все буду, а веселий все співає — я також співатиму».

Далі співають так само, а при словах «тру-ру-ру-ру» роблять немов трубку з рук і прикладають до вуст. При дальших словах «все гуляє» діти пританцювують, а при словах «в руки плеще» — плескають у долоні.

Шевчик

Чи бачив ти, як той шевчик шкіру в воді мочить?
Ой так, брате, ой так, так шкіру в воді мочить.

А чи бачив ти, як шевчик шкіру натягає?
Ой так, брате, ой так, так шкіру натягає.

А чи бачив ти, як шевчик дратву насмоляє?
Ой так, брате, ой так, так дратву насмоляє.

А чи бачив ти, як шевчик черевики шиє?
Ой так, брате, ой так, так черевики шиє.

А чи бачив ти, як шевчик цвяшки забиває?
Ой так, брате, ой так, так цвяшки забиває.

А чи бачив ти, як шевчик черевики чистить?
Ой так, брате, ой так, так черевики чистить.

А чи бачив ти, як шевчик в неділю танцює?
Ой так, брате, ой так, так в неділю танцює.

«Шкіру в воді мочить» — сягати обома руками до землі, немов до миски, в якій мочить-ся шкіра.

«Шкіру натягає» — ліва рука притримує ліве коліно, а правою тягнуть угору вскіс.

«Дратву насмоляє» — руки з кулачками витягнені допереду, тоді розводять їх у боки.

«Черевики шиє» — руки перед грудьми, три перші пальці кожної руки складені разом (так, як хреститися). Оборот рук назовні й досередини.

«Цвяшки забиває» — кладуть лівою рукою немов цвяшок на ліве коліно і прибивають правим кулачком.

«Черевики чистить» — ліва рука поземо перед грудьми, правою рухи, немов чистить щіткою.

«В неділю танцює» — по двоє беруться попід руки і кружляють на місці.

Ягілочка

Я - гіл, Я - гі - лоч - ка,
Я - ге - ло - ва доч - ка.
У - ста - ла ра - не - сень - ко,
Вми - ла - ся бі - ле - сень - ко.

Ягіл, Ягілочка,
Ягелова дочка.
Устала ранесенько,
Вмилася білесенько.

Ягіл, Ягілочка,
Ягелова дочка.
Квіточки збирала,
Віночок заплітала.

Ягіл, Ягілочка,
Ягелова дочка.
На вулицю вийшла,
Як зіронька зійшла.

Ягіл, Ягілочка,
Ягелова дочка.
Пішла до Дунаю,
Там рибонька грає.

Ягіл, Ягілочка,
Ягелова дочка.
Вибери собі дівчину,
Як червону калину.

Діти, побравшись за руки, ходять колом. Одна дівчинка в колі — Ягілочка — ходить й показує те, про що співається в пісні. На останні слова пісні нахиляється, мов над водою, а потім, підводячись, хапає когось за руку — та дівчинка й буде за Ягілочку.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

- Вийди, вийди, Іванку / Упор. Микола Ткач, Надія Данилевська. — К.: Веселка, 1993.
Дитяча розвага. Українські народні пісні, забави та ігри. — 2-е вид. — К.: Музична Україна, 1993.
Українське дошкілля. Пісні, ігри. Танці, вірші й загадки: Для дітей дошк. в. — 2-е вид. — К.: Музична Україна, 1991.
Благослови, мати, весну зустрічати. — Дрогобич: Відродження, 1991.
Матеріяли новацьких виховників і виховниць.

ЗМІСТ

Новацький танок. <i>Сірий Орел Орест</i>	2
А ми просо сіяли	3
Аркан	4
Бузько і жабка	5
Вітряк	6
Вію вінець	7
Воротар	8
Горобейко	9
Жучок	10
Заїнько	11
Занадився журавель	12
Засмучений зайчик	13
Коминярчик	14
Кривулька	15
Мак	16
Мишка і котик	17
Овес	18
Огірочки	19
Ой на горі жито	20
Перепілка	21
Печу, печу хлібчик	22
Подоляночка	23
Посаджу я грушечку	24
Розлилися води	25
Сінокоси	26
Ходить гарбуз	27
Хто з вас бачив	28
Чорний баран	29
Хто сумує	30
Шевчик	31
Ягілочка	32

ВИПУСКИ БІБЛІОТЕКИ ВОР

1. Теодосій Самотулка. 25-річчя новацького руху.
2. Сестричка Леся Храплива. Нове Підлюте.
3. Сірий Орел Орест Гаврилюк. Новацька вмілість «Чорноморець»
4. Сірі Орли Орест Гаврилюк і Микола Світуха. Збірник ігор
5. Сірий Орел Денис Беднарський. Новацька вмілість «Золоторукий»
6. Сірий Орел Денис Беднарський. Майстрування.
7. Сірий Орел Денис Беднарський. Майстрування. Частина II
8. Сірий Орел Леонід Бачинський. Кругом життя
9. Сірий Орел Денис Беднарський. Новацька вмілість «Добродушок»
10. Сірі Орли Леонід Бачинський і Денис Беднарський. Показчик-індекс журналу «Вогонь Орлиної Ради» чч. 1-100
11. Сірий Орел Денис Беднарський. Майстрування в ігрових комплексах
12. Сірий Орел Денис Беднарський. Майстрування. Частина III
13. Сірий Орел Орест Гаврилюк. Жовтодзюб
14. Сірий Орел Орест Гаврилюк. Звідун
15. Сіра Орлиця Надя Кулинич. Новацький співаник
16. Сірий Орел Андрій Якубовський. Гри з «Вогню Орлиної Ради»
17. Сірий Орел Орест Гаврилюк. Джура
18. Сірий Орел Леонід Бачинський. Жах і пошана — отрута і сила
19. Сіра Орлиця Аруня Старух. Новацька вмілість «Дослідник»
20. Сірий Орел Орест Гаврилюк. Пластовий новак
21. Сірий Орел Андрій Якубовський. Новацька вмілість «Верховинець»
22. Сіра Орлиця Іроїда Винницька. Осінь ч. 1
23. Сірий Орел Орест Гаврилюк. Юне Орля
24. Сірий Орел Орест Гаврилюк. Орля
25. Пл. сен. Тарас Когут, ЛЧ. Новацька вмілість «Лісовик / Лісова мавка»
26. Сірий Орел Орест Гаврилюк. Записки з курсів новацьких виховників
27. Сіра Орлиця Надя Кулинич. Як переводити новацькі табори
28. Сестр. Пеля Олеськів і Дарка Романюк. Приятель — Приятелька рослин
29. Сірий Орел Сергій Заполенко. Новацька вмілість «Наколесник / Роверистка»
30. Сірий Орел Денис Беднарський. Новацька вмілість «Астроном»
31. Аруня Старух. Новацька вмілість «Син України / Таборовичка»
32. Сірий Орел Орест Гаврилюк (упор.) Шух — УПА
33. Сіра Орлиця Марічка Денис. Велесове внуча
34. Сірий Орел Орест Гаврилюк (упор.) Рада Орлиного Вогню. Частина 1
35. Е. Жарський. Виховна праця братчиків та сестричок з новацтвом.
36. Новацькі танки (співогри).

Увага! Увага! Вже появился випуск ч. 35 Бібліотеки ВОР: Виховна праця братчиків та сестричок з новацтвом. Замовляти в Адміністрації ВОР.

Адміністрація має на складі: Теодосій Самотулка. Отрок

Замовляти: Denys Bednarsky

5939 Route 44/55

Kerhonkson NY 12446-3451

USA

Сірі Орли Ростик і Уляна Слабіцькі опрацювали, а КПС Америки випустила компактний диск п.н. «Електронний архів Вогню Орлиної Ради, числа 1-130». Інформацію можна отримати: kps.us@plast.org.